

بازار پول و سرمایه

تألیف:

دکتر مختار رانجبر

عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد لامرد

سرشناسه	: رنجبر، مختار، ۱۳۶۲ -
عنوان و نام پدیدآور	: بازار پول و سرمایه/ تألیف مختار رنجبر .
مشخصات نشر	: تهران: تایماز، ۱۳۹۵ .
مشخصات ظاهری	: ۵۳۲ ص:، جدول ، نمودار .
شابک	: 978-600-403-233-9
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
موضوع	: بازار سرمایه
موضوع	: Capital market
موضوع	: بازار پول
موضوع	: Money market
رده بندی کنگره	: ۱۳۹۵ ۲۹۵۲۲/۹۵۲ HG۴۵
رده بندی دیسی	: ۳۳۲/۰۴۱۵
شماره کت شناسی ملی	: ۴۳۷۵۲۰۸

انتشارات تایماز

بازار پول و سرمایه

ناشر :	تایماز
مؤلف :	دکتر مختار رنجبر
مدیر اجرایی :	مجید باشعور
نوبت چاپ :	اول ۱۳۹۵
چاپ و صحافی :	تایماز
شمارگان :	۱۰۰۰
قیمت :	۳۸۰۰۰۰ ریال
شابک :	۹۷۸-۶۰۰-۴۰۳-۲۳۳-۹
حق چاپ محفوظ و متعلق به مؤلف می باشد.	

آدرس: تهران - خیابان انقلاب - خیابان فخررازی - خیابان وحید نظری غربی - پلاک ۸۵ - طبقه ۳
 تلفن: ۰۲۱-۶۶۴۰۲۷۴۴ موبایل: ۰۹۱۲۷۲۴۴۵۳۵ ایمیل: taymazpub@yahoo.com صندوق پستی:
 ۱۳۱۴۵-۶۴۸ تهران taymazpub@gmail.com تلگرام: ۰۹۱۴۴۰۹۹۷۵۸

فهرست مطالب

۱۶	پیشگفتار
۱۹	فصل اول: مفاهیم بازار پول و سرمایه
۲۰	مقدمه
۲۱	کارکردهای بازار مالی
۲۳	طبقه بندی بازارهای مالی
۲۵	بازار پول
۲۶	ابزارهای بازار پول
۳۰	نهادهای بازار پول
۳۰	بازار سرمایه
۳۱	ابزارهای بازار سرمایه
۳۲	قراردادهای آتی
۳۳	نهادهای بازار سرمایه
۳۳	خلاصه فصل
۳۵	فصل دوم: بانک جهانی
۳۶	مقدمه
۳۷	بانک جهانی
۳۸	بانک بین المللی ترمیم و توسعه
۳۹	اهداف بانک
۳۹	نوع تسهیلات اعطائی
۴۰	نحوه ارائه تسهیلات
۴۱	شرایط اعطای تسهیلات
۴۲	همکاری ایران و بانک جهانی
۴۴	پروژه اخذ وام

۴۴		مراحل استفاده از تسهیلات اعتباری خارجی
۴۹		مؤسسه مالی بین‌المللی
۴۹		تسهیلات اعطایی
۵۱		ایران در مؤسسه مالی بین‌المللی
۵۱		مؤسسه توسعه بین‌المللی
۵۴		آژانس چند جانبه تضمین سرمایه‌گذاری، میگا
۵۶		استانده ان تضمین میگا
۵۶		بخش اول: ریسک‌های تحت پوشش و سرمایه‌گذاری‌های واجد شرایط
۵۸		بخش دوم: شرایط سرمایه‌گذاران و دولت‌های میزبان
۵۹		بخش سوم: مراحل درج‌استه تضمین و جبران خسارت
۶۲		ایران در میگا
۶۳		سهم ایران در میگا
۶۳		پروژه‌های تضمین شده میگا در ایران
۶۴		مرکز بین‌المللی حل و فصل اختلافات سرمایه‌گذاران
۶۶		تصویب لوایح مربوط به عهود و قراردادهای بین‌المللی و بحاق به پیمان‌های بین‌المللی
۶۸		خلاصه فصل
۶۹		فصل سوم: بانکداری اسلامی
۷۰		مقدمه
۷۲		بانکداری انگلیسی و بانکداری آلمانی
		مقایسه بانکداری اسلامی با بانکداری انگلوساکسون و بانکداری یونیورسال در نظریه و عمل
۷۵		
۷۶		عدم تقارن اطلاعاتی، انتخاب بد و مخاطرات اخلاقی
۷۸		انتخاب بد
۷۹		مخاطرات اخلاقی

۸۲	چرا بانک های اسلامی به استفاده از شیوه PLS تمایل کمتری نشان می دهند؟
۸۴	ضعف شاخص های اخلاقی در جامعه
۸۴	عدم اطمینان در محیط پیرامونی بانک
۸۶	بانکداری اسلامی
۸۹	فلسفه بانکداری اسلامی
۹۰	عقود بانکداری اسلامی
۹۰	مضاربه
۹۱	اعتبار در حساب جاری در قالب عقد مضاربه (مضاربه عام)
۹۲	مشارکت مدنی
۹۳	فروش اقساطی (موتور اولیه - ماشین آلات - مسکن)
۹۴	سلف
۹۵	قرض الحسنه
۹۶	جعلاله
۹۷	اجاره به شرط تملیک
۹۸	ودیعه
۹۸	مراجعه
۹۸	مشارکت
۹۹	مشارکت مالی
۹۹	سرمایه گذاری مشترک
۹۹	مشارکت دائم
۱۰۰	مشارکت تقلیلی
۱۰۰	مشارکت در سرمایه گذاری مخاطره آمیز
۱۰۰	اجاره
۱۰۱	لیزینگ

نظریه های معاصر در بانکداری اسلامی.....	۱۰۱
الف) نظریه مبتنی بر جبران هزینه های اداری.....	۱۰۱
ب) نظریه مبتنی بر تعادل منابع استقرایی.....	۱۰۲
ج) نظریه اشتراکی بانکداری اسلامی.....	۱۰۳
د) نظریه عمومی حذف ربا(با تأکید بر تمامی جایگزین های ممکن برحسب نیاز اعتباری).....	۱۰۳
آیات و روایات در زمینه بانکداری اسلامی.....	۱۰۳
وضعیت بانکداری اسلامی در ایران.....	۱۰۷
مشتریان و اشتغال بانکداری اسلامی.....	۱۰۹
رویکرد چند فرهنگی نسبت به استراتژی.....	۱۱۱
آینده بانکداری اسلامی.....	۱۱۱
دیدگاه غرب به بانکداری اسلامی.....	۱۱۲
آثار بانکداری اسلامی در تورم.....	۱۱۹
تفاوت بین بانکداری اسلامی و سنتی و دلایل برتری آنها.....	۱۲۰
نقش بانکهای سنتی در توسعه.....	۱۲۲
امکانات و ظرفیت بانک های اسلامی برای مشارکت در توسعه.....	۱۲۴
ابزارهای تأمین مالی در بانکداری اسلامی و ضرورت تحول آنها.....	۱۲۹
مرکز مشاوره شریعت اسلامی.....	۱۳۱
صندوق سرمایه گذاری اسلامی.....	۱۳۱
خلاصه فصل.....	۱۳۲
فصل چهارم: مفاهیم و اصول بازار سرمایه	۱۳۵
مقدمه.....	۱۳۶
بازار سرمایه.....	۱۳۸
اوراق بهادار.....	۱۳۸

- انواع سهام و ویژگی های آنها ۱۴۵
- الف) سهام عادی ۱۴۵
- ب) سهام ممتاز ۱۴۷
- نقش اوراق بهادار در اقتصاد ۱۴۸
- عوامل تحکیم اوراق بهادار ۱۴۹
- بورس ۱۵۱
- بورس اوراق بهادار ۱۵۲
- الف) مزایای بورس اوراق بهادار از دیدگاه اقتصاد کلان (Bessembinder, 2005) ۱۵۳
- ب) مزایای بورس اوراق بهادار از دیدگاه سرمایه گذاران (رنجبر، ۱۳۸۹) ۱۵۳
- تاریخچه بورس دنیا ۱۵۴
- تاریخچه بورس ایران ۱۵۵
- الف) دوره نخست (۱۳۰۷-۱۳۴۶) ۱۵۶
- ب) دوره دوم (۱۳۶۷-۱۳۵۸) ۱۵۶
- ج) دوره سوم (۱۳۸۳-۱۳۶۸) ۱۵۶
- د) دوره چهارم (از ۱۳۸۴ تاکنون) ۱۵۸
- ضوابط پذیرش سهام شرکت ها در تابلو دوم تالار اول (رنجبر، ۱۳۸۹) ۱۶۱
- ضوابط ارتقای سهام شرکت ها از تابلو دوم به تابلو اول تالار اول (رنجبر، ۱۳۸۹) ۱۶۲
- ضوابط پذیرش سهام شرکت ها در تالار فرعی (رنجبر، ۱۳۸۹) ۱۶۲
- حق پذیرش و حق درج (رنجبر، ۱۳۸۹) ۱۶۳
- نحوه خرید و فروش سهام ۱۶۳
- الف) ساعت انجام معامله ۱۶۳
- ب) نحوه انجام معامله ۱۶۴
- ج) افتتاح حساب یا دریافت کد معاملاتی ۱۶۸
- د) تکمیل فرم سفارش خرید یا فروش ۱۶۸

۱۷۲	ه) ورود سفارش به سامانه معاملاتی
۱۷۳	و) انجام معامله
۱۷۵	ز) تسویه و پایاپای
۱۹۴	خلاصه فصل
۱۹۷	فصل پنجم : تجزیه و تحلیل صورتهای مالی
۱۹۸	مقدمه
۱۹۸	اصول و منبروضات حسابداری
۲۰۰	انواع صورتهای مالی
۲۰۰	الف) داراییها
۲۰۵	ب) بدهیها
۲۰۶	ج) حقوق صاحبان سهام
۲۱۴	جریان نقد ناشی از فعالیت های سرمایه گذاری و تأمین مالی
۲۱۴	یادداشت های همراه صورت های مالی
۲۱۵	تجزیه و تحلیل صورتهای مالی
۲۲۵	خلاصه فصل
۲۲۷	فصل ششم : بازارهای مالی و آزادسازی سهام
۲۲۸	مقدمه
۲۲۸	انواع بازارها
۲۲۸	الف- بازار کالا و خدمات
۲۲۹	ب- بازار پول
۲۳۰	ج- بازار سرمایه
۲۳۱	د- بازارهای مالی
۲۳۲	واسطه های مالی
۲۳۵	بازار فرابورس

۲۳۶	مزایای بازار فرابورس
۲۳۸	ابزارهای بازار سرمایه
۲۳۹	مقایسه بازار پول و بازار سرمایه
۲۴۱	آزاد سازی بازار سهام
۲۴۲	تئوری آزاد سازی بازار مالی
۲۴۳	معیارهای آزاد سازی بازارهای مالی
۲۴۴	استراتژی و ترتیب زمان آزاد سازی بازار مالی
۲۴۴	روش های آزاد سازی بازار سرمایه
۲۴۸	تجربه سایر کشورها در زمینه آزاد سازی بازار مالی
۲۴۹	تجربه تایلند و مالزی در آزاد سازی بازار مالی (رنجبر، ۱۳۸۹)
۲۵۱	خلاصه فصل
۲۵۳	فصل هفتم: شاخص های بازار بورس اوراق بهادار
۲۵۳	نکات کلیدی فصل:
۲۵۴	مقدمه
۲۵۵	شاخص های مختلف بازار بورس اوراق بهادار
۲۵۹	ویژگی های شاخص کل قیمت
۲۶۳	۶- شاخص توان نسبی
۲۶۵	دستورالعمل شاخص بازده سهام بر اساس سهام شناور آزاد
۲۷۶	خلاصه فصل
۲۷۷	فصل هشتم: حمایت و مقاومت در بورس اوراق بهادار
۲۷۸	مقدمه
۲۸۳	عرضه و تقاضا
۲۸۷	تبدیل مقاومت به حمایت
۲۹۰	روندها

۲۹۳	 روندهای رو به بالا (صعودی)
۲۹۴	 روندهای رو به پایین (نزولی)
۲۹۵	 تنظیمات مقیاس نمودار
۲۹۸	 تشخیص اعتبار خطوط روند
۲۹۹	 فواصل نقاط رسم خطوط روند
۳۰۱	 زوایا و شیب ها در خطوط روند
۳۰۲	 خطوط روند قطع کننده
۳۰۶	 خلاصه فصل
۳۰۷	 فصل نهم: روش های تحلیلی در بازار سرمایه
۳۰۸	 مقدمه
۳۰۸	 روش های تحلیلی در بازار سهام
۳۱۱	 ارزشیابی قیمت سهام در تحلیل بنیادی
۳۱۲	 اصول بنیادی در تحلیل سهام
۳۱۳	 نقص بزرگ تحلیل بنیادی
۳۱۶	 فرضیات، زیر بنا و منطق حاکم بر تجزیه و تحلیل تکنیکی (رنجبر، ۱۳۸۹)
۳۲۰	 نگاهی دقیق تر به تحلیل تکنیکی
۳۲۲	 اساس تحلیل تکنیکی (رنجبر، ۱۳۸۹)
۳۲۵	 قدم های کلی برای ارزیابی تکنیکی
۳۲۵	 تحلیل نمودار
۳۲۸	 روش تکنیکال و مزایا و معایب آن
۳۳۱	 معایب آنالیز تکنیکال
۳۳۴	 نقش مؤلفه زمان در تحلیل تکنیکال
۳۳۶	 حجم معاملات و تأثیر آن در تحلیل تکنیکال
۳۳۹	 میانگین متحرک

۳۴۴	 خلاصه فصل
۳۴۷	 فصل دهم: تجزیه و تحلیل ریسک و بازده در بازار سهام
۳۴۸	 مقدمه
۳۴۹	 سرمایه‌گذاری سبد سهام
۳۵۰	 معیارهای سرمایه‌گذاری
۳۵۱	 ریسک و بازده اوراق بهادار
۳۵۹	 شیوه‌های ارزیابی و انتخاب سهام
۳۶۲	 مدل‌های انتخاب سبد سهام
۳۷۷	 مدیریت ریسک با استفاده از اوراق مشتقه
۳۷۷	 تاریخچه اختیار در بازار سرمایه
۳۷۸	 قراردادهای اختیار معامله
۳۷۸	 مزیت‌های ابزار مشتقه
۳۷۹	 معامله گران اختیار معامله
۳۸۰	 مزیت‌های کاربردی اختیار معامله در بازارهای سرمایه
۳۸۲	 اختیار معامله در مقایسه با سهام عادی
۳۸۳	 مکانیزم بازار اختیار معامله
۳۸۵	 اتاق پایاپای و تسویه حساب
۳۸۶	 استراتژی‌های اختیار معامله به منظور مدیریت ریسک
۳۸۸	 بازار کارا
۳۸۹	 ارزیابی عملکرد پرتفوی
۳۹۲	 خلاصه فصل
۳۹۳	 فصل یازدهم: ارزیابی اوراق بهادار
۳۹۴	 مقدمه
۳۹۶	 ارزیابی سهام عادی

۳۹۷	مدل های ارزیابی سود سهام عادی
۴۰۲	نرخ بازده مورد انتظار
۴۰۳	نرخ رشد سود سهام آینده
۴۰۴	بازده سهام عادی
۴۰۸	ارزیابی سهام ممتاز
۴۰۹	بازخريد سهام ممتاز
۴۱۰	ارزاي اوراق بدهی بلند مدت
۴۱۷	بازده هم ارزش اوراق
۴۱۸	اوراق فاقد بهره
۴۱۹	بازده های اوراق
۴۲۲	بازده تا سررسيد
۴۲۶	اوراق قابل بازخريد
۴۲۸	ارزیابی حق اختیار معامله
۴۳۴	خلاصه فصل
۴۳۵	فصل دوازدهم: استراتژی های سرمایه گذاری در بازار سرمایه
۴۳۶	مقدمه
۴۳۶	سرمایه گذاری
۴۳۷	ماهیت تصمیمات سرمایه گذاری
۴۳۸	اصول سرمایه گذاری بلند مدت
۴۴۱	فرآیند تصمیم گیری
۴۴۲	عوامل خارجی تأثیرگذار بر فرآیند تصمیم گیری
۴۴۴	عوامل روانی موثر در سرمایه گذاری
۴۴۸	طبقه بندی شرکت ها بر اساس نوع فعالیت آن ها
۴۴۸	۱- شرکت های تولیدی

- ۴۴۹ ۲- شرکت های خدماتی و پیمانکاری
- ۴۵۰ ۳- شرکت های سرمایه گذاری
- ۴۵۱ ۴- شرکت های هولدینگ
- ۴۵۱ ۵- شرکت های ساختمانی
- ۴۵۱ ۶- بانک ها و موسسات مالی و لیزینگ
- ۴۵۲ روش های افزایش سرمایه شرکت ها
- ۴۵۳ ۱- افزایش سرمایه به روش جایزه
- ۴۵۳ ۲- افزایش سرمایه از محل آورده نقدی
- ۴۵۷ سرمایه گذاری های بازار سرمایه
- ۴۵۷ انواع اوراق بهادار با سود ثابت
- ۴۵۸ بازارهای سهام
- ۴۵۹ استراتژی های فعالیت شرکت ها در بازار سرمایه
- ۴۶۱ استراتژی های سرمایه گذاری مومنتوم معکوس در بازار سهام
- ۴۶۳ مقایسه استراتژی های سرمایه گذاری مومنتوم معکوس
- ۴۶۵ شرکت های سرمایه گذاری
- ۴۶۶ شرکت مادر یا هولدینگ
- ۴۶۷ دلایل ایجاد هولدینگ
- ۴۶۹ استقرار نظام برنامه ریزی هماهنگ
- ۴۶۹ بهره برداری از سیستم های اطلاعاتی
- ۴۷۰ انواع شرکت های هولدینگ
- ۴۷۲ هدف از ایجاد شرکت های هولدینگ توسط دولت
- ۴۷۶ صندوق های سرمایه گذاری مشترک
- ۴۷۸ کسب درآمد از صندوق های سرمایه گذاری مشترک
- ۴۷۹ معایب صندوق سرمایه گذاری مشترک (Meeker, 1999)

۴۸۰	انواع صندوق های سرمایه گذاری مشترک
۴۸۳	هرینه های صندوق های سرمایه گذاری مشترک (Merilkas,2003)
۴۹۱	سرمایه گذاری خطر پذیر
۴۹۲	ویژگیهای سرمایه گذاری مخاطره پذیر
۴۹۶	خلاصه فصل
۴۹۹	پیوست ها
۵۰۰	پیوست ۱: قوانین و مقررات شرکت های سهامی
۵۲۱	پیوست ۲: آیین نامه شرایط و ضوابط پذیرش سهام در بورس اوراق بهادار
۵۲۸	منابع و مآخذ
۵۳۰	منابع انگلیسی

پیشگفتار

بدون شک دستیابی به رشد بلند مدت و مداوم اقتصادی در هر کشور با تجهیز منابع و تخصیص بهینه منابع سرمایه گذاری در اقتصاد ملی آن کشور امکان پذیر است و برای رسیدن به این هدف، بازارهای مالی گسترده و عمیق به ویژه بازار سرمایه کارآمد ضروری به نظر می رسد. تجربه بسیاری از کشورهای صنعتی نشان می دهد که بازارهای مالی خصوصاً بازار سرمایه همگام با رشد توسعه اقتصادی آنها تکامل و گسترش یافته است. بورس اوراق بهادار مکانیزمی را فراهم می کند تا از طریق آن پس اندازهای اندک جامعه به سرمایه گذاری های کلان اقتصادی تبدیل شود. با توجه به اینکه بازار بورس اوراق بهادار رکن اصلی بازار سرمایه و بازار مالی است، توسعه متناسب بخش مالی اقتصاد یعنی بخش مالی و سرمایه گذاری از اهمیت و جایگاه ویژه ای برخوردار می باشد. طبیعتاً تئوری های اقتصادی در صورت هر گونه اختلال در رشد و توسعه بخش های مذکور یا عدم توسعه متناسب آنها، رشد و توسعه اقتصادی دچار مشکل خواهد شد. کشورهای توسعه یافته همواره دارای بخش مالی قدرتمندی هستند که شامل بازار پول و بازار سرمایه می باشند. عدم توسعه مناسب بازار سرمایه به عنوان زیر مجموعه مهمی از بخش مالی، علاوه بر ایجاد فشار مضاعف بر بخش پولی کشور، باعث شده که واحدهای تولیدی و خدماتی از مزایای یک بازار سرمایه فعال و پویا محروم گردند. مهم ترین هدف بازار سرمایه این است که با اجرای فرآیند سالم سازی و شفافیت، پیرامون ساز و کارهای دارنده منابع مالی می باشند و هدف کسب سود و بازده معقول دارند را با انحصار حقوقی و واحدهای اقتصادی که برای توسعه فعالیت های خود نیاز به منابع مالی دارند پیوند دهد. اثر بورس اوراق بهادار در هر اقتصادی غیر قابل انکار می باشد و مشارکت کنندگان در این بازار اعم از سرمایه گذاران و صادرکنندگان اوراق بهادار از مزیت های آن بهره مند می گردند. در این کتاب تلاش می گردد تا ضمن تشریح مفاهیم، اصول و تئوری های بازار پول و سرمایه، با یک دیدگاه سیستمی و استراتژیک فرآیند سرمایه گذاری در بورس اوراق بهادار تحلیل گردیده و تکنیک های کاربردی و عملی برای موفقیت در بازار پول و سرمایه ارایه گردد. امید است که این مجموعه بتواند از یک سو به عنوان منبعی جامع و مناسب جهت آشنایی و آموزش دانشجویان

و علاقه مندان به بازار پول و سرمایه مورد استفاده قرار گیرد و از سوی دیگر راهنمای عمل سرمایه گذاران و تحلیل گران بازار سرمایه قرار گرفته و در راستای رشد و توسعه فعالیت های اقتصادی کشور و به ویژه سرمایه گذاری در بازار بورس اوراق بهادار مفید فایده باشد.

دکتر مختار رنجبر

عضو هیأت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد لامرد

www.ketab.ir